

Zápisnica zo zasadnutia Rady seniorov zo dňa 12.8.2021

Prítomní:

1. Lenka Antalová Plavuchová - predsedníčka rady, námestníčka primátora
2. Gizela Batovičová - zástupkyňa mestskej časti Devín
3. Ivan Bereš - zástupca mestskej časti Lamač
4. Anna Brániková - zástupkyňa mestskej časti Podunajské Biskupice
5. Ľudmila Hrmová - zástupkyňa mestskej časti Záhorská Bystrica
6. Gabriela Hrušovská - zástupkyňa mestskej časti Vrakuňa
7. Katarína Kostková - zástupkyňa mestskej časti Petržalka
8. Edita Karácsonyová - zástupkyňa mestskej časti Rusovce
5. Štefánia Krumlová - zástupkyňa mestskej časti Nové Mesto
7. Milota Musilová - zástupkyňa mestskej časti Staré Mesto
9. Peter Sedlák - zástupca mestskej časti Karlova Ves
10. Miroslav Vráblik - zástupca mestskej časti Ružinov
11. Weisssová Eva - zástupkyňa krajskej organizácie Jednoty dôchodcov Slovenska

Ospravedlnení:

Daniela Lipková - podpredsedníčka rady, zástupkyňa mestskej časti Devínska Nová Ves
Alžbeta Capková - zástupkyňa mestskej časti Rača
Elena Klučková - zástupkyňa mestskej časti Čunovo
Jaroslava Klučková - zástupkyňa mestskej časti Jarovce
Ján Krištofič - zástupca mestskej časti Vajnory
Zdenka Mravcová - zástupkyňa mestskej časti Dúbravka
Mariana Gaálová - zástupkyňa Asociácie poskytovateľov sociálnych služieb SR (APSS SR)

Za sekciu sociálnych vecí:

Dušana Kurillová - vedúca oddelenia sociálnej podpory seniorov a ľudí so znevýhodnením
Jana Valášková - zapisovateľka

Body programu:

1. Úvod a schválenie programu
2. Prehľad o stave zariadení pre seniorov v pôsobnosti mesta
3. Informácia o nájomnom bývaní v Bratislave
4. Informácia o Národnom programe aktívneho starnutia 2021 – 2030 a o harmonograme prípravy Programu aktívneho starnutia hlavného mesta SR Bratislavy na ďalšie obdobie
5. Denné centrá v Bratislave - diskusia
6. Rôzne

Predseda Rady seniorov (ďalej len RS) otvorila zasadnutie RS a privítala všetkých prítomných. Vyjadrila radosť, že sa zasadnutie RS môže po dlhom čase uskutočniť osobne v Letnej čítárni U červeného raka.

Pán Sedlák poďakoval, že podklady aspoň k niektorým bodom (č. 2 a č. 4) programu obdržali vopred. Podotkol, že by bolo dobré, aby dostávali vopred materiály/podklady ku všetkým bodom rokovania RS.

1. Hlasovanie o programe:

S programom RS súhlasí: všetci

Proti: 0

Zdržal sa: 0

Záver: Program RS bol schválený.

2. Prehľad o stave zariadení pre seniorov v pôsobnosti mesta:

D. Kurillová informovala o situácii v zariadeniach pre seniorov v pôsobnosti mesta. Bod programu bol zaradený na základe návrhu podpredsedníčky RS pani Lipkovej. Členom rady bol vopred zaslaný písomný podklad. Uviedla, že mesto je zriaďovateľom siedmich zariadení pre seniorov, informovala o podmienkach umiestnenia, možnostiach nových príjmov, revízii evidencie čakaťelov a o opatreniach súvisiacich s pandemiou.

Pán Sedlák: Je nedostatok zariadení pre seniorov, vraj nie sú peniaze, ale pritom sa našli financie na rekonštrukciu námetí (Kamenné, atď.). D. Kurillová: Mesto vynakladá ročne nemalé finančné prostriedky na fungovanie mestských zariadení pre seniorov a vypláca 2 mil. eur pre neverejných poskytovateľov sociálnych služieb v zariadeniach pre seniorov (pre ľudí s trvalým pobytom v Bratislave).

Pán Vráblik: Niektoré zariadenia spadajú pod mesto, niektoré pod MČ, iné pod VÚC. Bolo by vhodné spraviť kategorizáciu zariadení, aby aj poplatky v zariadeniach, ktoré sú približne na rovnakej úrovni, boli približne rovnaké. Aj v súkromných zariadeniach pre seniorov by bolo dobré, keby niekto mohol určiť hornú hranicu mesačného poplatku za pobyt.

Pani Musilová: Ako je to s doliečovaním dlhodobo chorých pacientov?

D. Kurillová: Doliečovanie dlhodobo chorých majú v prvom rade zastrešovať zdravotnícke zariadenia, ako sú liečebne dlhodobo chorých (LDCH), ktoré poskytujú komplexnú liečebnú, ošetrovateľskú a rehabilitačnú starostlivosť pacientom s chronickými ochoreniami. Tých je v Bratislave veľmi málo a preto zariadenia opatrovateľskej služby čiastočne suplujú nedostatočné kapacity LDCH a to hlavne v opatrovateľskej starostlivosti. Mesto má v pôsobnosti tri zariadenia opatrovateľskej služby, ktoré poskytujú sociálnu službu na 3 mesiace najviac však na pol roka. ZOS - Domov jesene života v Dúbravke s kapacitou 22 miest, Archa na Kramároch s kapacitou 24 miest a Gerium v Ružinove s kapacitou 34 miest. Tieto zariadenia poskytujú opatrovateľskú službu pre ľudí, ktorí sa potrebujú doliečiť, zotaviť a toto doliečenie nie je možné zabezpečiť domácou opatrovateľskou službou. Následne odchádzajú do domáceho prostredia, alebo iného zariadenia sociálnych služieb. Kapacita týchto zariadení je nedostatočná, čo ovplyvňuje hlavne bezodkladné umiestnenia prijímateľov sociálnych služieb, ktoré sú nepredvídateľné a liečba takýchto stavov obvykle trvá veľmi dlho.

Pani Weissová: Poukázala na potrebu analyzovať súčasne problémy geriatrickej/ ger. ambulancie, vyhradené lôžka v nemocniciach, v nadväznosti aj nato, že po rozhodnutí o odkázanosti na sociálnu službu je dlhé čakanie na jeho realizáciu. To má za následok, že takmer jedna tretina odkázaných sa nedomože potrebnej pomoci. Zdôraznila, že pri koncepcii zvyšovania kapacít pre umiestnenie seniorov je potrebné vylúčiť výstavbu /prestavbu/ veľkokapacitných zariadení a zamerať sa na zariadenia rodinného typu.

3. Informácia o nájomnom bývaní:

Bod programu uviedla predsedníčka RS Lenka Antalová Plavuchová na návrh podpredsedníčky RS pani Lipkovej, ktorá sa chcela dozvedieť viac o projekte Parková. Lenka Antalová Plavuchová uviedla, že je

zodpovedná za oblasť nájomného bývania v meste a je poverená výstavbou nových nájomných bytov a rekonštrukciou existujúcich bytov.

K projektu Parková uviedla, že to mala byť výstavba menších domčekov komunitného typu, od tohto projektu sa žiaľ upustilo, okrem iného aj z dôvodu odporu obyvateľov. Predsedníčka RS vyjadrila prosbu voči členom RS, že ak budú mať informáciu o tom, že sa v niektorej MČ pripravuje projekt nájomného bývania, aby boli mestu nápomocní a propagovali tému nájomného bývania medzi obyvateľmi. Informovala, že na schválenie sa pripravuje urbanistická štúdia, ktoré lokality v jednotlivých MČ by boli vhodné na výstavbu nájomného bývania. Nájomné bývanie je aktuálne prioritou tohto vedenia mesta. Mesto má poradovník žiadateľov o nájomné byty (momentálne okolo 500 čakať, v rôznych životných situáciách). Na dennej báze sa rieši náhradné bývanie (pre obyvateľov mesta, ktorí žijú v bytoch, ktoré boli po roku 1989 reštituované, mesto má povinnosť kompenzovať majiteľom bytov nájomné k regulovanému nájomnému). Tlak na vyriešenie tejto situácie je veľký, pre vedenie mesta je to akútna potreba. Ak by mal niekto z členov záujem o podrobnejšie informácie o nájomnom bývaní môže o ne požiadať a budú mu zaslané (resp. je ich možné nájsť na webe <https://bratislava.sk/sk/rozvoj-najomneho-byvania>).

Členovia rady zdieľali viaceré typy na budovy a oblasti v ich mestských častiach, ktoré chátrajú a boli by vhodnými pre projekty nájomného bývania. Napr. viac ako 20 rokov Ministerstvo vnútra SR vlastní v Dúbravke ubytovňu na Saratovskej. Zároveň v Rači v SOU na Pántoch je územie, kde je asi 10 budov, ktoré sú už 15 rokov prázdne a chátrajú. Taktiež v Líščom údolí by bol vhodný objekt na nájomné bývanie. Predsedníčka RS uviedla, že mnohé z miest, ktoré sú vytipované ako vhodné sa nedarí doriešiť s vlastníkom (často štátne inštitúcie). Uviedla úspešný príklad výmeny pozemkov a budov s Bratislavským samosprávnym krajom v Záhorskej Bystrici (vyprázdnený objekt internátu pri bývalom učilišti Elektrovodu), kde sa plánuje tento areál rekonštruovať – z časti na nájomné byty a zároveň pobytové zariadenie sociálnych služieb.

4. Program aktívneho starnutia:

D. Kurillová informovala o Národnom programe aktívneho starnutia (NPAS) - materiál prešiel medzirezortným pripomienkovým konaním, na rokovanie vlády bude predložený pravdepodobne v októbri. Po schválení vládou by si mestá a obce mali pripraviť vlastný program aktívneho starnutia. Kapacity pracovníkom sociálnej sekcie sú momentálne smerované do prípravy Komunitného plánu sociálnych služieb (KPSS) na ďalšie obdobie. V aktuálne platnom pláne je jeden zo špecifických cieľov zameraný aj na podporu aktívneho starnutia zo strany mesta. Pani Lipková bude za RS v pracovnej skupine KPSS Starší obyvatelia. V septembri 2021 bude ďalšie zasadnutie pracovnej skupiny, pani Lipková bude po zasadnutí informovať všetkých členov RS. Po vytvorení KPSS a uvoľnení kapacít je potrebné rozhodnúť o tvorbe nového mestského programu aktívneho starnutia.

RS berie NPAS na vedomie, D. Kurillová pošle záverečnú verziu NPAS, akonáhle bude schválený vládou SR.

5. Denné centrá v Bratislave:

D. Kurillová: Uviedla, že viaceré z podnetov členov RS smerovali k denným centrá. Denné centrá patria do kompetencie MČ, ale mesto sa ich zaviazalo vo svojom komunitnom pláne podporovať, najmä cez prieskumy a aktivizačné programy.

Všetci prítomní členovia rady zdieľali svoje postrehy o fungovaní denných centier v ich mestských častiach a o obmedzenom režime stretávania sa kvôli pandémie. Členovia sa navzájom dopytovali a informovali o rôznych formách podpory zo strany miestnych úradov. Pán Béreš požiadal predsedníčku RS, aby hovorila s poslancami jednotlivých MČ o tom, aby vedeli, že zastupujú nielen MČ, ale aj konkrétne skupiny starších obyvateľov. Predsedníčka RS prisľúbila, že túto informáciu odovzdá poslancom za MČ a uviedla, že je vždy možné kontaktovať poslanca priamo, prípadne zorganizovať stretnutie so zástupcami seniorov/denných centier v konkrétnej MČ.

5. Rôzne:

Granty: Nová grantová výzva Podpora medzigeneračnej solidarity a kvality života seniorov a senioriek v Bratislave bude vyhlásená začiatkom roka 2022, na najbližšom zasadnutí RS budeme o grantovom programe v sociálnej oblasti Bratislava pre všetkých informovať.

Letná bratislavská univerzita pre seniorov: Niektorí členovia RS sa zúčastnili niektorých zo 4 prednášok – o ženských právach, o klavírnom umení, o kúpeľoch Grössling, o duševnom zdraví. V meste je každoročne veľký záujem o podujatie, tento rok bola obmedzená kapacita z dôvodu epidemiologických opatrení, online prenosy budú k dispozícii na facebooku a webe mesta.

Pani Musilová: V Starom Meste je veľa budov, ktoré starnú a sú opustené. Mrzí ju osud budovy Mičurín. Podarilo sa im dať dokopy kúpalisko, aj detské ihrisko – toto je však zatvorené kvôli nezhodám pri kolaudácii – prístupová cesta nie je vo vlastníctve MŠ SR. Mrzí ju nečinnosť mesta. Je potrebné tento problém vyriešiť, myslí si, že bude predmetom sporov aj v budúcnosti. Mesto by malo mať záujem na využití budov najmä pre deti a mládež, v 60-80 tých rokoch tu bolo veľa krúžkov a dnes po tohtoročnej dražbe pozemkov v areáli budova speje, ako nevyužitá, k lacnému odpredaju. Proti sú nielen seniori, ale aj viaceré občianske združenia (Hrad, Slavín) a významné osobnosti z okolia (prof. Mikuláš Huba).

Pani Brániková/Pani Hrušovská: Dôchodcovia mali jeden autobus, č. 79, ktorý chodil po Podunajskej ulici, ktorý mal zastávku aj k odborným lekárom. Z Vrakunských novín sa dozvedeli, že je odsúhlasené, že autobus zrušia a bude ho nahrádzať integrovaná doprava. Sú veľmi proti tomu, budú kontaktovať aj starostu MČ.

Pán Sedlák: Upozornil na nešťastnú zmenu taríf MHD – konkrétne zrušenie 15-minútových lístkov. Zároveň vyjadril nespokojnosť s riešením jeho podnetu z posledného zasadnutia týkajúceho sa nevhodného nástupného/výstupného ostrovčeka na zastávke pri Tesco na Kamennom námestí. Mala to byť len dočasná zastávka, v súčasnosti tam osadili aj elektronickú tabuľu, nevyzerá to vôbec dočasne.

Mesiac úcty k starším: V aktuálnej pandemickej situácii nie je možné plánovať organizovanie hromadných podujatí. Zoznam podujatí, ktoré sa plánujú s menším počtom návštevníkov bude zverejnený v októbrovom magazíne in.ba (<http://www.inba.sk/>).

Pani Weissová informovala o význame a podmienkach pôsobenia denných centier a možnostiach koordinácie aktivít so základnými organizáciami Jednoty dôchodcov Slovenska. Zároveň informovala o blížiacom sa decembrovom 10. výročí vzniku Rady seniorov a dodala, že za toto obdobie Rada seniorov preukázala svoju opodstatnenosť.

Zapísala: J. Valášková, v.r.

Overila: D. Kurillová, v.r.